

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gld. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrt leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v škofljsk.
poslopiju (Bischofhof.)
Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopisi
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spre-
jemajo. —

Za oznanila se pla-
čuje od navadne vrsti-
ce, če se natisne en-
krat, 8 kr., dvakrat 12
kr., trikrat 16 kr.

✍ Vse p. n. gg. naročnike „Slov. Gosp.“ in delež-
nike tiskovnega društva, ki še so za letos kaj na
dolgu, zopet prosimo, naj kmalu svoj dolg porav-
najo, ker mi moramo vse stroške za proti plačevati.
Ko bi kdo list dobival, ki ga ni volja biti več na-
ročnik, naročnina pa mu je potekla, naj zapiše na
zavitek: „retour, se ne sprejema več, J. J.“, ter
pošlje list nazaj, da mi ne bomo zraven truda in
skrbi še škode trpeli. Kdor želi z nova naš list
dobivati do novega leta, naj pošlje po poštni nakaz-
nici 80 kr.

Opravištvu.

Pisma dveh cesarjev.

Velevažni čas je sedaj za evropske vlade in
narode. Trenutek, v katerem se bo konečni račun s
Turkom v Evropi poravnal, se bliža čedalje bolj.
Ali bodo evropske vlade, zlasti 3 najmogočnejši
cesarji, ruski, nemški in avstrijski, združeni divjega
Turka krotili, ali pa zaradi njega med seboj straho-
vito vojsko začeli, za to se razgovarja ravno sedaj.
Ruski car Aleksander II. je lastnoročno pismo po-
slal po grofu Sumarakovem našem svitlemu ce-
sarju Francu Jožefu I. na Dunaj in ta mu je tudi
v lastnoročnem pismu odpisal. Ves svet sedaj
ugiba, kaj to pomeni!

Meseca avgusta bil je ruski car pri nemškem
cesarju in se je vračaje domov sošel z našim ce-
sarjem na Českem. Takrat so se 3 cesarji pora-
zumili, da bodo združeni pomagali Kristijanom na
Turškem. Vsled tega je naš minister, magjarski
grof Andrassy, res nekaj časa menj z Turkom
vlekel in jim morje pri Kleku zaprl. Toda kmalu
je zopet skušal z angleškimi ministri Turčijo brani-
titi, Srbe in Črnogorce miriti, vstaše s Turškimi
„reformami“ ali prenaredbami pod turški jarem
vabiti nazaj. To pa je iznemirilo Slavjane po
vsem svetu in zlasti ruski narod razdražilo tako,
da je ruski car prisiljen boj začeti zoper Turke,
če prav tudi — brez Avstrije. Tega pa car neče
in zato je poslal našem cesarju lastnoročno pismo,
v katerem ga vabi na vzajemno in združeno po-
stopanje zoper Turke. Svitli cesar so pismo sve-

čano sprejeli in v lastnoročnem pismu že odgovo-
rili; ali o tem odgovoru poročajo listi celó različno.

Magjarski in drugi turkoljubni listi bljujejo
kar srd in jezo na ruski narod in tirjajo, naj
Avstrija potegne svoj meč in napové vojsko ruskemu
cesarju, naj se nikakor ne ustraši jegovih zavez-
nikov Prajza in Laha, ves magjarski narod (bosonogi
honvedi?) se bo vzdignol zoper Moškone (tako
Magjari nazivljajo Ruse) in zabranil, da ti ne po-
žrô Turka. Ob enem poročajo magjarski listi, da
svitli cesar niso pritrdili ruskemu caru in po na-
svetu Andrassy-ja odbili njegovo ponudbo: naj bi
Avstrija zasedla Bosnijo in Hercegovino. Pravijo,
da je že v nedeljo Sumarakov odpotoval iz Dunaja
— brez uspeha!

Po teh poročilih bi tedaj Avstrija bila celó
blizu strašne vojske zoper Ruse in sicer zavolj
Magjarov, ki se turških Slavjanov bojijo in jih
tedaj še dalej pod turškim trinoštvom imeti želijo.
Toda, hvala Bogu, to so le magjarske sanje in
želje. Stvari drugače stojé. Grof Sumarakov ni
v nedeljo odpotoval. Marveč bil je od svitlega
cesarja dvakrat sprejet in počesčen z velikim križ-
cem Leopoldovega reda. Zato je bolj verjetno,
kar druge novine poročajo, namreč da se bo Av-
strija v zvezi z Rusijo takoj lotila turškega pra-
šanja in ga rešila sebi in Kristijanom na Turškem
v korist. Bog daj!

Brandstetter, bivši poslanec, kot goljuf obsojen.

Nemškutarske duše v Mariboru, v okolici,
potem v Slov. Bistričkem in št. Lenartskem okraju
so sedaj močno pobite, se bitko držijo in milujejo,
da je sodnija v Celju jihovega glavača in gene-
rala Frica Brandstetterja obsodila kot goljufa na
pet let težke ječe z jednim postom vsak mesec.
Pravijo: to je preveč. Slovenci pa rečemo — to
je bilo prav in pravično. Sicer pa so tak izid
sodbe vsi poštenjaki pričakovali. Že tožba držav-
nega pravdnika je razgrnola strašansko prepad ne-
poštenosti, spačenosti in zavržnosti tega liberal-

nega kokota — naglašala je goljufanje v znesku 307.962 fl. Goljufija bila je tako očitna in brez-sramna, da še se zatoženec sam blizu ni upal naj-manjšega očitjanja tajiti. Pri razpravi je bilo navzočih dokaj prič, ki so tožbo v glavnih točkah potrdile zraven pa še marsikaj zanimivega razkrile, česar ljudje poprej tako natančno in gotovo niso vedeli. Tako na primer se je razkrilo, da je Brandstetter bil celo lehkomišljen, puhel in nemaren človek, ki je brez pomislika menjice podpisoval in strašanske obresti dajal; včasih je samo $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ ali celo le $\frac{1}{4}$ tega gotovo prejel, kar je podpisal. Trgovec Pirhan v Mariboru mu je dal za 12.000 fl. blaga, koje ni bilo več vredno, kakor 3500 fl. In tak človek se je Slovencem ponujal za poslanca, in nemškutarji so ga pobirali, češ, da bo za njihovo gospodarsko zboljšanje skrbel!? Kar mu celó njegovi mariborski prijatelji zamerijo je to, da je svojo rajno ženo razglasil kot zapravljivko. Toda pri sodnji se je predčitalo pismo, v katerem rajna Roza Brandstetterjeva toži, da politično rogoviljenje jenega moža požira neizmerno veliko denarjev. Roza Brandstetterjeva je zapustila 165.000 gld. premoženja, na katero so se ponarejene menjice v znesku 52.000 fl. takoj po njeni smrti intabulirale. Da se to ni poprej zgodilo, da je tedaj Roza Brandstetterjeva tako pametno in prilično umrla, da so se iz njene zapuščine zamogli pokriti dolgovi menjic, to je res čudno!! Stotnik baron Rechbach je pričal, da je Brandstetter, odkar se je bil vr-gel v politiko, zapravljiv bil, da je volilne shode delal in drage pojedine dajal. Duhovnik in profesor Karol Mörle pozna Brandstetterja še od tačas, ko je bil učitelj na mariborskej kadetskej šoli. On priča, da je Brandstetter zavolj svojega političnega rovanja gospodarstvo zanemarjal, svoje volilce sijajno gostil in tudi volilne glase kupoval. Aha, tedaj je vendar res, da so naši nemškutarji, liberalci in ustavoverci glase kupovali; in resnično je, kar je rajni Gunzaj od sv. Antona v slov. goricah pravil, da so mu nemškutarji na predvečer pred volitvijo dali na roko 10 fl. s tem, da voli Brandstetterja! Gunzaj je desetak vzel — pa volil je slovenski in narodno. Isti g. Mörle je tudi pričal, kako je Brandstetter se soznanil z Rozo grofinjo Orsičevo in kako je Orsič ravno še o pravem času umrl, da je Brandstetterjev prvi otrok z Rozo Brandstetterjevo se narodil kot zakonsko dete. Naposled je še izpovedal, kako je Brandstetter s svojo sedanjo ženo živel, ko mu je prejšnja žena še živela. Močno zavzelo je vse, da je Brandstetterjev prijatelj Seidl sam ovo celo tožbo pouzročil. Vse še tukaj svetu ni jasno, le toliko je pa gotovo, da sta drug drugemu po menjicah do denarjev pomagala in vsa sitnoba bila je ta, da je Brandstetter na Seidla nakopal preveč menjic, namreč za 233.962 fl. To je bilo Seidlu preveč, ter je tožil in pri sodnji jokaje se zajamral: zavolj teh menjic so mojo državno in deželno poslaniško plačilo zarubili, več kakor 2000 fl., (oho, tedaj po-

slanec biti ni tako slabo, morebiti je dobra plača tudi jeden uzrok, zakaj se Seidl vselej tako strašno piplje za poslanstvo?) zarubili so mi tudi moje posestvo, moje pohištvo in moja žena je morala plačevati! — Največ sleparije pa je Brandstetter delal s svojimi rudarskimi jamami na cink; celo vlada mu je posodila 40.000 fl. in Brandstetter je dal intabulirati 453.000 fl., ker je vladni komisar baron Beust jame cenil za 1 milijon, čeravno se je sedaj pokazalo, da so jame brez vrednosti, posestvo pa je le 5700 fl. vredno. To je res veli-kanska sleparija!

Brandstetterjev zagovornik dr. Holzinger je sicer skušal goljufa očediti, pa bilo je zastonj. Porotniki so pritrdili tehtnim besedam državnega pravdnika g. Dullerja, ki je rekel da je Brandstetter obstal ponarejenje menjic, da pa se ni čisto nič kesal, da je 56 menjic ponaredil na Seidlovo ime potem, ko je že vse obstal; na dalje, da je bil brezobziren proti svojim otrokom in proti prijatelju Seidlu, katerega je na beraško palico spravil. — Naposled je Brandstetter še Seidla prošil za odpuščenje in se jokal, pa tudi Seidl se je jokal, in tako sta ta dva bivša oficirja pred sodnijo po babjem tulila in solze tolčila ta — strahonja Slovencev. Ves solzami zalit je Seidl konečno prošil za: pravično sodbo. No, ta se mu je tudi zgodila, jegov prijatelj Brandstetter je dobil 5 let težke ječe z jednim postom na vsak mesec. Brandstetter, bivši ustavoverski poslanec, prerok liberalnih nemškutarjev v Mariborskem, št. Lenartskem in Slov. Bistričkem okraju je politično mrtev in pokopan! Pregarjani Slovenci zlasti g. profesor Šuman, ki je moral Maribor z ženo in otročiči zapustiti, do-bili so nepričakovano sijajno zadostenje!

Gospodarske stvari.

Nov sovražnik kuruze ali turšice.

M. V štev. 35. „Slov. Gosp.“ toži g. dopisnik o posebnem, poprej nepoznanem sovražniku kuruze, ki se letos sem ter tje pokazuje. Ta sovražnik je tako zvana „vešča kuruzina“ Maiszünsler (Botys silocealis). Ta mrčes se je letos že pokazal po Rabskem dolu in potem po Graški okolici in kakor je iz omenjenega dopisa razvidno, se tudi že pri nas po Slovenskem širi, kjer pa ni tako popolnem nova in dozdej celo nepoznana prikazen, kajti naši ljudje ga že od nekdanj poznajo pod imenom „črv“. Tako je navadna beseda: „letos pa črv turšico hudo pokončuje“. Samo da zdaj po nekterih krajih v večjem številu na dan prihaja in večjo škodo dela. Iz tega pa sledi, da je ta hudi škodljivec ljudem, kjer v večjem številu nastopa in večjo škodo dela, nova prikazen.

Koruzina vešča je tanek, rumen metalj. Samec in samica sta nekoliko med seboj različna. Samica meri z razpetimi krilci 30 milimetrov in ima blede žolta krila, ki imajo narezane svitlorujave

poprečne proge. Na srednjih krilih v srednjem polu je jedna pikasta jedna pa polmesečasta marogica. Krila samčeva so za nekaj krajša pa ravno tako napisana kakor samičina. Poglavitna barva pa je nekoliko temnejša, rujavo-siva, rudečebliščeča. Konec junija in začetek julija metulji rojijo okoli in samice ležejo meseca julija jajca, ki so rumenkaste barve, v gornje dele turšičnih ali prosenih stebel, večjidel po jedno jajce, pa tudi po 2, po 3 na jedno rastlino. Po blizu 14 dnevih se izleže iz jajčecov 16nožna goseničica, ki se v notrajne dele stebela zarije in se v njem na vzdol vrtajé od stržena živi. Skozi drobne, okrogle luknjice se belkasti izločki odpravljajo. Ako je tedaj na listju ali v listnih nožnicah tako imenovana črviva moka najti, tako je to gotovo znamenje, da je ta sovražnik v kuruzinem ali prosenem stebelu. Goseniča je blizu 18—20 milimetrov dolga, spredaj in zadaj nekoliko debelkasta, medlo svitla, zgoraj sivorujava, spodaj belkasta. Ob straneh ima temno progo in črnkaste bradavičice. Glava je črnorujava. Tursična ali prosena stebela, v katerih te gosenice živijo, se večjidel v gornji polovici prelomijo, tako da le več za nekatere nitke na spodnjem delu visé. Proso postane žolto in se tudi prelomi. Jasno je, da se zrnje ne more prav razviti in zoreti in da tako pridelek zaostane. Goseniča se do najspodnjega kolenca v stebelu prerije, kjer se zaprede v svilasti mešiček, v katerem črez zimo prebije. Še le spomladi meseca maja se spremeni v bubo, iz ktere po 10—16 dnevih metuljček izleže.

Razun kuruze in prosa napadajo ti škodljivci tudi konoplje in hmelj. Pomočki proti temu škodljivcu, ki se morejo z uspehom zoper njega porabiti, se dajo najti, ako premislimo, kako ta mrčes živi. Proti metulju se ne da dosti kaj početi; kajti loviti ga v velikem številu, je skoraj nemogoče. Le posredno se moremo zoper njega vojskovati, ako živalice, ki take metulje pokončujejo, kakor mračnike in razne tičice, varujemo in gojimo. Gosenci v stebelu je tudi težko do živega priti. Nekateri so sicer nasvetovali kuruzi vršiče za časa porezati, da ž njimi vred gosenice, ki se že v njih nahajajo, odstranimo. Ali tako prerano porezovanje vršičev škoduje na drugi strani, ker brani, da zrnje popolnem dozori in se tako cel pridelek izdatno pomanjšuje, tako, da je škoda po porezovanju napravljena večja od one, ktero bi gosenice naredile. Pač pa je mogoče daljnemu širjenju tega škodljivca z tem v okom priti, da gosenice v njihovih prezimovališčih, t. j. v spodnjih stebelnih kolencih poiščemo in pokončamo. Ako kuruzine kocene preiščemo, bodemo v njih gosenice ali po samem ali paroma našli. Tedaj ne kaže kocenov plitvo podorati, ampak boljše je jih zbrati na kupe in jih sožgati. Pepel po polju raztrošen je izvrsten gnoj. Koceni pa se morajo ali jeseni ali pa spomladi sožigati in to je edino gotovo sredstvo zoper ta škodljivi mrčes. Prav globoko podoranje ali pa poraba kocenov za kompost ali

mešanec pokonča sicer tudi večji del gosenic, vendar pa tako gotovo ne kakor ogenj. Tudi prosena strn se mora tam, kjér se je večča pojavila, zbrano na kupe zavleči, posušiti in sožgati. Če pa hočemo, da sožiganje tudi res kaj pomore, tedaj ni zadosti, da jeden kmetovavec svoje kuruzine kocene ali proseno strn sožiga, sosedje pa roke križem držijo in čakajo, da se večše izležejo in okoli rojijo, ker se njihovo letanje ne da omejiti na njivo Petra ali Pavla. Ko enkrat začnejo rojiti, obiskujejo tudi njive tistih, ki so marljivo in skrbno strn požigali in tudi tukaj svoja jajca polagajo. Sožiganje mora tedaj obeno postati in vsi kmetovavci, katerih kuruza ali proso je bila od črva napadena, morajo si v roke seči in na svojih njivah strn in kocenovje sožigati. Le vzajemno delo tukaj izda in pomaga in bode naše kuruze in proso tega silnega škodljivca obvarovalo.

Tržne novosti. Pri našem trgovinstvu se je pretečeni mesec začelo vendar večje gibanje. Ali kaj bo to v obče pomagalo, če pa imamo sploh srednje ali slabo, po nekaterih krajih celo močno slabo letino. Tu pa tam bo proti spomladi hudo pomanjkanje in — glad. Vinogradi so prazni, zimina ni zdala, jarina je malokde srečno obnesla, sadovja malo ali nič, seno in otava je pogosto zblatnjena ali segnjita; zelje in repo so gosenice snedle, krompir gnjuje. Ljudje na Štajerskem tožijo, da 30 let ne pomnijo tako slabega leta. Zato bo živahnša trgovina našim ljudem malo hasnila, ker nimajo ničesar za obilno in zdatno prodajo. Zrnje, zlasti pšenica, rž in ječmen, je na ceni precej pridobilo, posebno na velikih trgoviščih na Dunaju in Budapeštu; to pa zato, ker so letos na Angleškem, Francoskem in Nemškem veliko menje pridelali, kakor potrebujejo. Zato se od ondot vedno več kapcev glasi. Za kuruzo bilo je vreme do sedaj neugodno in zato njej je tudi cena poskočila. Seno bo tudi bolj drago postalo, ker so ga povsod malo zamogli srečno spraviti. V Švediji in Norvegiji bodo od svojih 145.000 konjev, 945.000 goved in 300.000 koz polovico morali poklati, ali pa potrebne krme od inod kupiti; vlada je že kupce razposlala, da nakupijo sena in slame za 10 milijonov goldinarjev. Seno, pa tudi oves in sploh zrnje bo v ceni še bolj poskočilo, če se utegne velika evropska vojska vneti, kar je celo mogoče. — Prediva bo letos veliko, lan in konoplje so lepe na Koroškem, Moravskem in Ruskem. — Strdi in medu pa bo malo, le na Ogerskem upajo od bčel kaj dobička. — Deteljino seme, posebno, če je bolj fino, dobivlja vedno dobrih tujih kupcev; v Budapeštu velja 100 kilo lucerne 58—60 fl. — Za klavno živino, zlasti za pitane vole in mlada svinjeta mnogo poprašujejo, isto velja o slanini in volni. Posebno volna se lahko proda, ker jo fabrikanti začenjajo radi kupovati. — Trgatev ali branje v vinogradih se je na Hrvatskem in Ogerskem že začelo in pri nas bodo tudi

vsaki čas morali pobirati, kar je slani, toči, pikecu všlo. Povsod tožijo, da bo malo vina in to precej kiso. V mnogih vinogradih gujije grozdje in poka jagodje. Vkljub tolikim nezgodam pa vinska trgovina še vedno stoji. Vino ima staro, slabo ceno; malokdo po njem poprašuje. V Mariboru plačujejo lansko po 60—80 fl. navadno, le izredno dobro nekoliko dražje. Na Ogerskem, v Sremu in na Hrvatskem prodajajo mošt po 18—32 fl. štrtinjak; le na Tirolskem in Laškem je cena pri vinu poskočila.

Kako spoznati, da v platnu ni pavole. Svet je sedaj skoro ves goljufiv in kaže ovo svojo slabo lastnost tudi v tem, da se med platneno prejo meša pavola, kupovalcem pa roba ponuja kot — čisto platno. Gospodinjam, ki se nečejo dati ogoljufati pri nakupovanju platna, svetujemo, naj kosček suhega platna pomočijo v olje, potem pa olje močno iz platna izžmeknejo. Skozi nitke, ki so platnene, se potem skezi svéti, pavolnate pa ostanejo bele. Razloček med skozvidnimi in pa belimi nitkami je tako očiten, da se bele (pavolnate) lahko preštejejo.

Pridna kokoš ima v svojem jajčnjaku po 600 jajčic. Od teh iznese v prvem letu 20 jaje, v drugem 120, v tretjem 135 in v četrtem 114. V sledečih letih iznese kokoš vsako leto 20 jaje menje in v devetem letu še k večem kakih 10.

Lepih arabskih žrebcev je ogerska vlada za kobilarijo v Bábolni kupila 5 od turškega sultana in sicer za 7600 fl.

Sejmovi. 9. oktobra v Oplotnici (sv. Barbara), v Pišecah; 10. okt. v Orešju pri Brežicah; 11. okt. v Rađazgivesi; 16. okt. v Apačah, pri sv. Duhu v Ločah, v Račah, pri sv. Križu pri Slatini, pri št. Ilu pri Slov. Gradcu, v Planini, v Beračah.

Dopisi.

Iz Gradca. Vse je tiho v tukajšnjih slov. krogih. Društveno življenje je nehalo že davno. Novih dijakov iz Slovenije letos pride prav pičlo število, imamo tedaj malo upanja, da bi se naše razmere zboljšale. Veselilo nas bi, ko bi došli mnogi vseučiliščniki, ki bi vsaj letos pokazali dejansko edinost ter kako dijaško društvo stvarili, v koje bi zahajal Slovenec in Čeh, Hrvat in Srb, ter nastalo tukaj vseslovansko dijaško društvo. Dijaštvo edino je zmožno dejansko kazati, da še smo, da še živimo v Gradcu. Starci in možaki itak delujejo, vsak na svojem mestu mirno in marljivo na korist naroda. Toliko smo vsaj že dosegli, da Nemeč naš jezik začjenja bolje spoštovati. Resnica je, da višji uradi našemu jeziku ne delajo več tolikih zapreg, kakor pred par leti, resnica pa tudi je in sicer žalostna resnica, da se to vse večkrat

godi pri nižjih uradnikih. Reči pa se tudi mora, da se slov. ljudstvo samo vse premalo briga za svoje narodne pravice. Naš posestnik, naš kmetovalec in obrtnik svoje pravde preveč prepuščajo notarjem in advokatom, ki še sploh po starem koptu le nemški tñadujejo, ker slovensčine zmožni niso ali nje rabiti nečejo. K čemu pa je treba Slovencu na Slovenskem nemških ulog, k čemu neki mu napravljata notar in advokat le nemške prošnje, nemško spisane ugovore? Kaj morda ni znano, da na Slovenskem mora vsak uradnik znati slovenski jezik v govoru in v pismu? Le pogledjmo v svoje dačne kujižice, pogledjmo si prav na tanko druge davkarske spise: plačilne in globne naloge, nazzanila, odloke, opomine itd. in potem gotovo ne bodedo več prašali, se li sme slovensčina pri davkarajah in okrajnih poglavarstvih rabiti. Treba le je, da vsakdor tirja svojo pravico. Tukaj ne velja misliti, da „gospodov“ ne smeš dražiti. Gospodu znajo in morajo znati slovenski in če nižji urad nebi hotel sprejemati in dopošiljati slov. pisem, pritožimo se lahko pri višji oblastniji v Gradcu. Mnogokrat je že višja oblastnija, ko so naši časniki uradnikom nezmožnost v slovensčini očitali, stvar preiskati dala. Uradnik sicer ni znal in ne zna slovenski, pa kazalo se je, da mu to itak treba ni, ker je pri mnogih uradih na Slovenskem — žali Bog — slovensko pismo, slov. prošnja le — bela vrana. — Dakle Slovenci sami in jihovi notarji in advokati so največ krivi, da se še vedno malo uraduje — slovenski.

Iz Ormuža. (Notarsko namestništvo.) G. dr. Ivan Geršak, c. kr. notar v Ormužu je od slavne c. kr. okrožne sodnije Celjske imenovan za namestnika odstavljenega g. Karola Höchtl-na v Ljutomeru in je 19. sept. že svojo namestovanje nastopil in bode vsaki petek v Ljutomeru uredoval; v njegovej nenavzočnosti pa bode njegov koncipijent g. Anton Jesih z strankami občeval; to namestovanje se je začelo iz nova, in ni v nobeni zvezi z dosedanjim uradovanjem g. Höchtl-na.

Iz mariborske okolice. (Seidl.) Čudne reči se slišijo zopet o Seidlu. Nedavno je imel v Celju ravs in kavs z Brandstetterjem, sedaj pa ga tlači nova zmotnjava. Neka vdova pri sv. Križu nad Mariborom po imenu Pipus je vsemogočnemu Seidlu dala hranilnične dolžne bukvice in ga naprosila, naj plačuje za njo obresti od 900 gld., koje je vzela iz hranilnice na vinograd v Gajbergu. Obljubila mu je dati vsako leto kolje za obresti namesto denarja, kar je tudi zvesto vsako leto storila. Po stari šegi je rekel Seidl: „wir werden schon machen“; pa vendar je ta gospod pozabil odrajtati one obresti skozi celih 5 let. Bržčas je hranilnica posestnico hotla rubiti! O groza! lasje se ji začno jeziti, kedar sliši, da človekoljubni skrbljivi Seidl še ni krajcarja odrajtal. Ni nam znano, ali je že sitnoba poravnana ali ne. Vendar ta dogodek dokazuje, da se ni veliko zanesti na vsemogočnega Seidla. Pred 3 leti je nek posest-

nik dal 3 goldinarje, da bi se cesarjeva podoba za šolo pri sv. Križu priskrbela. Kdo drug je imel prej prste pri goldinarčkih, kakor Seidl! Že pred 3 leti je vzel denarje, podobe pa še zdaj ni. Že večkrat so ga opomnili na goldinarčke, pa odlaga ljudem vselej z besedami: wir werden schon machen! Zato smo sedaj primorani misliti: ali ima Seidl že tako slabo pamet, da vse hitro pozabi, ali nima nikoli groša v žepu! Križančan.

Iz Trbovelj. Naša cerkva je vsa v presno malana, svetišče ali presbiterij ima celo nove slikarije. Človek si ne more dovolj nagledati prekrasnih podob sv. evangelistov, presvete Trojice, 4 velikih cerkvenih očakov. Žive barve budijo misli na nebeško svitlobo in lepoto in ponujajo srcu želje in hrepenenje po krasnih prostorih, katere nam je Zveličar pripravil pri svojem Očetu! Sploh slikarije, kakoršne so sedaj v naši cerkvi, dose-gajo svoj pravi cerkveni sveti namen. O kolikokrat se prepuščajo cerkve in kapele za drage denarje nevednim mazačem, da jih namažejo s podobami, ki se vsakemu izobraženemu človeku gnjusijo, ljudstvu pa dober okus pačijo, namesto da bi ga k pobožnosti vzbujale. Nekateri mazači nalašč delajo s slabimi barvami; podobe se brž vsušijo, spremenijo in skrijejo tako, da je zopet mazačev treba in — denarjev! Tako ravnanje ni varčno, ni priporočanja vredno. Boljše storijo tam, kder rajše nekoliko potrpijo, da več denarjev naberejo, potem pa cerkvi omislijo pravi, obstoječi kinč po umetniku, kateri hišo božjo oživi z slikami na presno tako, da se jih oko in srce veseli. Umetnik v tej reči izvrsten, katerega vsem cerkvenim predstojništvom, srenjam in posameznikom priporočujemo, je g. Janez Wolf, akademični slikar v Ljubljani. Tudi Matica slovenska ga hvali v matični knjigi „Slovanstvo“ str. 198. Bodi vse hvalevredni gospod vsem najboljše priporočen!

Franc Kalan, Matija Stagoj,
župan. župnik.

Od Sotle. Kar se tiče dopisa v št. 37. „Sl. Gosp.“, kterege so nekateri iz Šentpetra v Tagespošti napadali, trdimo, da smo poročali golo resnico! Sedaj še nekaj o naših šolah!

Vedno se je trdilo, da je v ljudskih šolah najbolj treba na to gledati, da se otroci dobro pisati, gladko brati in spretno računati naučé. Ali tega sedaj pri nas ni več; kajti pri letošnji skušnji je nadučitelj otroke najprej izpraševal iz naravoslovja; otroci so morali najprej opice ali „ofe“ in druge štirinogate živali našteti, potem pa je še prišla „anatomija“ na mizo, in sicer prašalo se je prvič v čem se razločuje človek? Ako bi bili otroci po krščanski izučeni, morali bi gotovo na prvo prašanje odgovoriti v tem, ker ima človek pametno dušo, žival pa ne in po tem, ker je človeško telo v mnogem oziru popolniše od živinskega itd. ali tega ni bilo slišati, ampak reklo so je, da kaže človek dušne zmožnosti, ker ima velike možgane. Potem se je tudi trdilo, da je človek prva žival, in da

se samo v tem od opice razločuje, ker opica ravno stati ne more! Ako učitelj take reči v ljudskih šolah predaje, naj jih natančneje razlaga, ali jih pa naj pusti, da ne bo otrok pačil. Sicer pa take učene reči nikakor ne sodijo za dvorazredne ljudske šole, ampak za gimnazije in vseučilišča!

Iz Šmarje pri Celju. (Nemškutarija.) Bralec! poglej v prijazno, slovensko Šmarje — v tisto Šmarje, v kojem so pred petimi leti slavni gospodi in veljavni možje; kakor: doktor Vošnjak, državni poslanec, — Skaza, ki se je za napredek slovenščine toliko žrtvoval, — Anderluh, občno spoštovani župan in načelnik okrajnega zastopa, pošten in junašk Slavjan, enoglasno sklenili in neovrgljivo odločili, da se naj pri Šmarijski vse srenji maternem slovenskem jeziku odpisuje in uraduje. Slava takim narodnjakom! Ali sedanji nemškutarji, zagriznjeni nasprotniki slovenskega jezika in njegovega napredka so v zadnji občinski splošni seji dne 24. septembra t. l. tako hudo na plahega kmeta pritiskali, da je revče privolil, da se bode pri občini (Hochdeutscher St. Mareiner) namesto v slovenskem jeziku, kakor dosihmal, zanaprej v rajskem nemškem jeziku uradovalo. To je šmentana zmaga Šmarijskih nemškutarjev!! — Pa menda zato, ker se tem gospodecom slovenščina gabi, katere pravilno nobeden govoriti, nobeden pisati ne umé! Nekateri pa sodijo, brž ko ne eden nemškutarjev hrepeni po službi župana v prihodnji volitvi, da bi zamogel v nemškem jeziku uradovati, ker slovenskega prav ne umé. Tako Slavjan, Slavjana tlači, — naši nasprotniki se pa nam posmehujejo!

Politični ogled.

Turška vojska se je zopet silno krvavo začela med Turki in Srbi ob reki Moravi 28. sept. Zgodaj ob 4. uri je v Deligradu švignila visoko v nebo žareča raketa — znamenje, da se prične boj in v istem trenutku je Črnajev Turke prejel sam pri Boboviškem mostu, ga vzel in prodiral naprej, potem pri Bujmiru in pri Gredetinu. Namen mu je bil prepričati se zastran moči turške vojne in jo popolnem obkoliti, kar se mu je tudi popolnem posrečilo, toda premagati Turkov še ni zamogel, ker je teh 110.000 mož s 182 kanoni, katerim ima Črnajev še le kakih 80.000 vojakov s 150 kanoni nasprofi postaviti. Vkljub temu so Srbi obrabreni po ruskih oficirjih Turke do 11. ure povsod srečno tiščali nazaj, jim vzeli več kanonov in užgali veliko vozov s smodnikom, kar je cele kompanije Turkov uničilo. Okoli dveh je Ahmed-paša prignal 38 novih bataljonov s 66 kanoni in Srbe vstavil; pozno zvečer so se ti vrnoli na svoja stara stališča; od Bujmira in Vukanje so Srbi prišli do soteske pri Tešici, njo zasedli pa na večer od 3 strani napadnjeni zopet zapustili; najbolj srečno se je vojskoval Horvatovič pri Gredetinu in prodlr do Krušnje z 18.000 moži. Bile so menjše praske

29. in 30. sept., toda 1. okt. so Turki z 22.000 možmi in 44 kanoni napadli Gredetin, da bi Horvatoviča odcepili od Črnajeva, ali ni se jim posrežilo, bili so hudo tepeni. — Na potu v Belgrad je zopet 5000 ruskih prostovoljcev in 50.000 kožuhov za srbske vojake. Črnogoreci so tudi 2. okt. začeli vojsko proti Muktar-paši, ki ima 14.000 Turkov pod seboj in 24 kanonov.

Avstrijske dežele. Dvanajst novih udov gosposke zbornice je imenovanih; vsi so čisti liberalci in ustavoverci, med njimi kranjski baron Apfaltrern, stari neprijatelj Slovencev. — Neizogibljivi Seidl je zopet potrjen za načelnika mariborskemu zastopu. Mi ga liberalnim ustavovercem in nemškutarjem resnično privoščimo! — Nove volitve za deželni zbor istrijski in goriški so razpisane za 28. okt. in 4. november. — Državni zbor je sklican na 19. okt. — Pri volitvah na Gališkem se kaže, kako Judi napredujejo; 188 Judov je voljenih za volilne može. — V Pragi so zaprli 24 delavcev, ki so bili udi skrivne družbe internacijonalne. — Vlada je prepovedala več taborjev, ki so se namenili sklicati zaradi Jugoslavjanov. — Ogerski državni zbor je v Budapeštu odobril ravnanje ministra Tizca-ja, ki je dal poslanca Miletiča zapreti, ker je za Srbe denarjev in prostovoljcev zbiral. — Hrvati so letos namislili 800letnico na svojega slavnega kralja Zvonimira obhajati, a zavolj strahu pred Magjari so vse opustili — to ni junaško, ni hrvatsko!

Vnanje države. Na Pruskem tirjajo ljudje, naj se colnina nemškemu železu, ki se vvaža v Avstrijo zniža od 30 % na 10 %. Upamo, da naši ministri temu ne privolijo, ampak posnemajo Francoze, ki pobirajo od tujega železa 40 %. — Don Karlos, pravi pa pregnani kralj Španski, je v Parizu zbral mnogo svojih prijateljev in upanje izrekel, da bo še vendar kedaj zasedel prestol svojih očetov in kraljeval kot pravi katoliški vladar; sicer pa tudi na Španskem močno vre; ljudje so z sedanjim kraljem nezadovoljni. — Angleški turkoljubni ministri so v velikih zadregah, ker so v zvezi z našim Andrassy-jem Turkom nasvetovali naj napravijo mir po sledečih pogodbah: Srbija in Črnagora naj ostane, kakor je bila pred vojsko, hercegovinskim, bosenskim in bolgarskim Kristijanom pa se naj podelijo pravice, kakoršne imajo Turki. Ali Turki so ove nasvete jezni zavrgli in tako svojim evropskim prijateljem, posebno Angležem, pravo zausnico dali, pa tudi svoje smrt podpisali. Kajti sedaj bo angleškemu in drugemu turkoljubju konec storjen in Rusi bodo vsaki čas na Turke planoli: Je pa res že skrajni čas, da se turškim zverinam divjanje enkrat ustavi. Strašne reči se zopet poročajo. V Erzerumu v Mali-Aziji so muselmani vdrli v cerkve in tam vkradene podobe križanega Jezusa pesom obešali na vrat; potem so planoli kakor divji volkovi na neorožane Kristijane in jih 700 posekali. V Bolgariji so mladim dekletom rezali prsa,

žive pribijali na drevesa in svoje turške otroke učili nalovljenim krščanskim otrokom glave rezati in trebuhe parati. Taki divjaki se morajo pobiti, kar bo mogočna Rusija prevzela. Sliši se namreč, da evropski poslanci zapuščajo Carigrad in da se bližajo velikanske ruske čete turškeje meji. Tudi Angleži se pomikajo nazaj s svojim brodom, z katerim so do sedaj Turke varovali. Greški narod zahteva v številnih taborjih, naj vlada hitro pripravi vojake za vojsko zoper turške sosedu. — Na Kitajskem se je začelo zopet preganjanje Kristijanov; ubili so jih več stotin in razdjali cerkvo in 40 hiš, ki so bile več kakor 60000 dolarjev vredne.

Za poduk in kratek čas.

Freimavrerji, sedanji antikristi.

† IV. Kaj hočejo fraimavrerji? Da freimavrerji imajo svoj namen, tega ne more nihče tajiti, ker vsako društvo se prav zavolj namena ustanovi. Pravi namen freimavrerjev je vendar težko spoznati, ker ga skrbno prikrivajo vsem neposvečenim, in celo svojim udom, dokler nimajo popolnem zaupanja do njih. In že zavolj tega, ker svoj namen tako skrbno prikrivajo, lahko vsak spozna, da ne morejo imeti lepega, dobrega, človeštvu koristnega namena, sicer bi bilo nespametno prikrivati ga in tajiti. Če hočemo o pravem namenu freimavrerjev govoriti, moramo ločiti modre, ali plave iz treh nižjih razredov, od rudečih, iz višjih razredov; zakaj modri so tako rekoč še le novinci v šoli, kder se samo pripravljajo za višje razrede, kder se jim še le po času razodevije njih pravi namen. Freimavrerji so preveč modri, da bi vsakemu takoj razodeli, kaj da so in kaj hočejo. Čeravno pa tako varno postopajo, čeravno ostro držijo in zahtevajo molčečnost, vendar je že semtertje kateri s kako nepremišljeno besedo marsikaj tajnega izdal; drugi zapustivši ložo so bili tako srčni, da so njim razodete tajnosti razglasili; in tudi policaji so tu in tam že zasačili marsiktero tajno pismo. Iz teh gotovo zanesljivih virov se da jasno dokazati, da je freimavrerstvo hudobno in nevarno društvo ter ima za človeštvo slab, nevaren in škodljiv namen, zato ga tudi morajo tako skrbno skrivati. To pa, kar imajo vedno na jeziku in kar povsod glasno oznanjujejo, da v njihovih ložah ni nikake hudobije, da oni gojijo pobožnost, spoštujejo vladarje, ljubijo domovino in da podpirajo siromake, — to je le njihov navidežni namen, torej hinavščina ali laž. Mi ne mislimo nikogar natolcevati, torej to dokažemo iz njihovih spisov. V manifestu templarja in križarja v Berlinu (VII. §. 26.) beremo, da je njegov cilj njegova prva tajnost, a početek njegov in sredstva njegova druga tajnost. In eden njihovih glavnih listov (Bauhütte l. 1872 št. 164) pravi: „Se zmiraj ima hinavščina pri nas veliko nalogo.“

Freimavrerji sicer kričijo: „svoboda in enakost, omika in napredek! človekoljubje in usmiljenje!“ mislijo in delajo pa drugače. To so lepe besede, pa imajo pri njih slab in nevaren pomen. Hinavščina in preobračanje besed je dedščina vseh tajnih družeb, da nevedne leži v svoje zanjke vlovi. Ravno to je tudi vzrok, da v nižjih razredih vsaj na videž nič slabega ne počinjajo; poglavitna reč je tukaj zabava, razveseljevanje, gostarije in veselice. Vmes imajo govore o svobodi, napredku, omiki, človekoljubju, domoljubju — vse v lepih, dobro premišljenih besedah, da noben novinec nič hudega ne sluti. Na tak način se udje lahko omamijo, ker za temi čisto krščanskimi besedami, (vsaj krščanstvo jih je najpred rabilo) ne vidi nobeden nič hudega. Kedar pa so zadosti omamljeni, odkrijejo jim kako oni te besede razumevajo. Nek francosk, dobro podučen list o tem piše: „Glodajte malo lojš ljubezni, pobratimstva in usmiljenja, pa bote najšli pod lojšem politične prevrate, nevero in prekucije. Slobodno torej na freimavrerje obrnemo besede sv. Petra: „So bili lažljivi preroki med ljudstvom (židovskim), kakor bodo tudi med vami lažljivi učenci, kateri bodo krive nauke pogubljenja vpeljevali in bodo Gosпода, ki jih je odkupil, zatajili. In veliko jih bo posnemalo njihovo razuzdanost, po kateri se bo pot resnice preklinjal, in iz lakomnosti vas bodo z lažljivimi besedami goljufali.“ Tako delajo freimavrerji, ker njihova dobra dela so navidežna, samo da ž njimi lovijo nevedne v svoje zanjke. Pravi njihov namen, da že zdaj povemo, je tisti, ktereга bo imel Antikrist, in ktereга imajo vsi sovražniki Kristusovi: vojskovati se zoper Boga in božje kraljestvo na zemlji. Zato nasprotujejo vsemu krščanskemu redu v državi in družini, ter preganjajo katoliško Cerkev, ki krščanski red na zemlji hrani in vtrjuje. (Nastavek prihodnjič).

Smešničar 41. Kmet je kupil molitvene bukvice ter jih na ulici začel pregledavati. Brž pristopi davkarijsk uradnik in mu reče: budalo, kaj zijaš toliko v bukve, kaj pametnega itak ni v njih! Brez odloga mu odgovori kmet: uže več, kakor pa v vaših dačnih knjižicah!

Razne stvari.

(Nova pošta) se je s 1. oktobrom odprla pri sv. Andrašu v slov. goricah, ona v Mislinju pri Slov. Gradcu pa zaprla.

(Zastrupiti) je hotel Marko Čeh pri sv. Lenartu svojo pasterkinjo, da bi dobil jeni 1900 fl. pa otrok ni umrl in sodnija je zločinca zaprla.

(Mišnico jesti) je navajen bil Juri Senegačnik v Dobrni; nedavno je nje preveč v sebe spravil in umrl 40 let star.

(Občni zbor banke Slovenije) bil je slabo obiskovan; 26 delničarjev je zastopalo 467 glasov in sklenilo vsakega delničarja tožiti, kateri ne vplača zopet 15 %, t. j. 30 fl. na vsako delnico.

(Pogorel) je A. Rudolf v Črešnovcih pri Slov. Bistrici, pa ne dobi nič odškodnine, ker je zadnjo zavarovalščino plačati zamudil.

(Štajersko gozdarsko društvo) šteje sedaj 478 udov in je letos zasadilo 114.000 mladih dveletnih drevesc. Ravno sedaj išče tudi na slovenskem Štajerskem prostor za novo drevnico.

(Iz Lankovic) spravljajo ženske kaznenke v novo kaznovavnico v Radoljici na Kranjskem; te dni so jih zopet 47 preselili.

(Gradec) šteje po najnovejšem številjenju 86.369 ljudi; ženskih je 5723 več, kakor možkih.

(Turki ubili) so ženo in 2 hčeri bivšega lajtenanta Vraniča, ki je nekaj časa blizu Maribora prebival in poznej bil uradnik na turški železnici, ki pelja iz Ruščuka v Varno. Žena je bila daljna sorodnica sv. očeta Pija IX.

(Za Hercegovince in Bosnijake) je daroval g. Praprotnik, učitelj v Lembahu 1 fl. Hvala!

(Spremembe v Lavantiški škofiji). Prestavljeni so č. gg. J. Galun v Reichenburg II.; L. Janžekovič v Žetale; V. Tamše v Svičino; — J. Čagran k sv. Marku pri Ptaju; A Kuko- vič v Vojnik II; A. Hecl v Kozje; — M. Vav- potič v Prihovo. — Kaplanija v š. Jungerti na Pohorji ostane začasno izpraznjena. — Umrj je č. g. J. Štuler fajmošter na Vranskem 3. t. m. star 64 let.

(Dražbe) v tretje pridejo na vrste 6. okt. Anton Gajšek v Vodrišu, Jan. Stefane v Šmarji, Roza Feigl v Svičini 2037 fl. Jož. Jakopina v Pod- sredi, Roman Konrad v Pesnici 4911 fl. — 11. okt. Matija Dobaja v Sovjaku 1800 fl. Juri Kokol v Karčovini 900 fl. — 12. okt. Franc Majben v Benjskemvrhu 5542 fl. — 13. okt. Juri Tomanič v Pristovi 1225 fl.

Listič uredništva. Dopisi iz Kostrivnice, Središča in iz Koroškega in inserat g. Freisteinerja prihodnjič.

V Mariboru. Krompir 2 fl. 30 kr. Hl. — fažol 14 leča 30, grah 28 kr. Kg. — Pšeno 10 kr. liter. — Pšenično gres 26, prednja moka 20, srednja 15, polentna moka 11 kr. Kg. — Kravje maslo 1 fl. 10 kr., svinjsko maslo 90, slanina frišna 56, slanina prevojena 90 kr., puter 1 fl. — kr. Kg. — Jajca 2 kr. vsaka. — Govedina 44, teletina 45, svinjetina mlada 53 kr. Kg. — Mleko frišno 12, posneto 10 kr. liter. — Drva trda fl. 3-80 mehka, fl. 2-80 Kbm. — Ogelje trdo fl. 1.—, mehko 60 kr. Hl. — Seno 3 fl. 60 kr. slama 3 fl. 80 kr., stelja 2 fl. 80 kr. za 100 Kg.

Loterijske številke:

V Gradcu 30. septembra 1876: 56 84 18 49 34.
Na Dunaju „ „ 33 90 72 16 6.

Prihodnje srečkanje: 14. oktobra. 1876.

Tržna cena

preteklega tedna po Hektolitrih.
(1 Hl. = 1⁰⁰/₁₀₀ v a g.)

Mesta	Pšenica		Rž		Ječmen		Oves		Tarašica		Proso		Ajda	
	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.	fl.	kr.
Maribor	7	80	5	80	5	50	3	50	5	60	5	30	5	50
Ptuj	8	44	6	52	5	20	4	30	4	81	4	80	5	—
Mahrenberg	10	10	7	25	5	70	3	70	5	75	7	80	5	69
Gradec	9	9	6	87	4	88	3	73	5	23	—	—	5	50
Celovec	8	98	7	46	4	80	3	20	5	74	4	46	5	44
Ljubljana	8	45	6	50	4	71	3	25	5	40	4	39	6	—
Varaždin	8	—	6	40	5	80	3	40	5	70	7	—	5	20
Zagreb	11	—	7	—	6	60	3	—	7	—	—	—	—	—
Dunaj	11	50	9	35	8	—	7	85	7	—	—	—	—	—
Pešt	10	—	8	18	6	88	6	40	6	—	5	—	—	—

3—3

Ponudba.

V Dolu pri Hrastniku v okolici sv. Jurija se bo prostovoljno v najem dalo na 10 let posestvo s stanovanjem; lahko se redi par volov, 2 kravi in 15 ovac. Več se izvé pri Jerneju Urbajs-u, posestniku v Kernicah, pošta: Hrastnigg.

V tiskarni družbe sv. Mohora v Celovcu so ravnokar na svitlo prišle:

Slomšekove pesmi.

Zbral, uredil in izdal
Mih. Lendovšek.

Slomšekovih zbranih spisov prva knjiga.
Srednje osmerke str. I.—XVI in 256.

Prodaja Juri Lercher v Ljubljani trdovezan iztis po 1 gld. broširan po 90 kr. — Dobivajo se po isti ceni tudi: v Celju pri Drekslerju, v Celovcu pri Lieglu in pri Leonu, v Gorici pri Daseju, v Gradcu pri M. Moserju, v Trstu pri Šimpfu, v Zagrebu pri Suppanu, in pri uredniku „Slov. Gospodarja“.

Kdor pa pošlje izdatelju v Ptuj (Pettau) po nakaznici 1 gld., oziroma 90 kr., dobi knjigo takoj franco na dom poslano.

Opozorujemo še posebej čč. gg. katehete in učitelje na to, da zdaj ob koncu šolskega leta ni lahko dobiti lepšega darila za šolsko mladež, kakor so te Slomšekove pesmi.

3—6

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 65 30 — Srebrna renta 67 60 — 1860-letno državno posojila 114 — Akcije narodne banke 842 — Kreditne akcije 150 — Napoleon 9 97 — Ces. kr. cekini 6 — Srebro 102 90

1—3

Ces. kralj.

dvorni puškar

Ivan M. Erhart,

v Mariboru

priporoča svojo zalogo za darila v Božiču in novem letu.

Puške dvocevke od spredej za nabijati iz železa od . . . gl. 11 — 15
Puške dvocevke od spredej za nabijati iz svila (drot) od . . . 16 — 30
Lefaucheux (lefošé) . . . 20 — 200
Lencaster (lênkaster) . . . 35 — 250
Revolverje od . . . 5 — 18
Pistole dvocevke . . . 2.40 kr.
„ enocevne . . . 1.20 „

Vedno se tudi nahajajo v zalogi vsakovrstni patroni in drugi predmeti za lovca.

Popravljanje se zvršuje naglo in prav po nizkej ceni.

Nove polovnjake

priporoča po nizki ceni

Feliks Schmidl,

sodar v Mariboru.

3—3

Prodaja posestva.

Posestvo, pet četrt ure od Ptujja oddaljeno, kraj ceste proti Vurbergu se pod lehkimi plačilnimi pogoji prostovoljno predaje. To posestvo obsega nad 4 orale zemlje raznovrstno obdelovane; na njem ste dve zidani hiši s potrebnimi poslopji za gospodarstvo in je posebno pripravno za krmo. Več se izvé v pisarni doktorja Gregoriča v Ptujju.